

CHRONICLE

WWW.STUDENTSUMMIT.CZ

5. DUBNA 2013

6 / XVIII

Přípravná setkání –
cesta k úspěchu

5

Nepoliticky politický
projekt

12

Cesta ze Summitu
k reálnému jednání

14

Michael Rozsypal

hlavní koordinátor

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

Pražský studentský summit je prostorem, kde mladí lidé na začátku kariéry poznávají nejen sami sebe, ale seznamují se také se svými vrstevníky z celé republiky. Setkávají se se světem byznysu, politiky, diplomacie, akademické obce, neziskového sektoru i médií. To vše je neocenitelná a unikátní kombinace a příležitost. Tento projekt je v naší zemi už 18 let. Tak dlouhou dobu se snaží aktivizovat občanskou společnost a klást důraz na to, že je nutné vzdělávat se a být aktivní. Že není možné před problémy zavírat oči, že každý čin má své příčiny i důsledky, každé jednání svou motivaci a cíl. Ambicí této aktivity je ukazovat naší společnosti, že zájem o svět mezinárodních organizací a problémů, které řeší, nám může otevírat oči, ukazovat jiné úhly pohledu a rozšiřovat obzory. Pražský studentský summit je dospělý a má zdravou drzost a ambici rvát se o své místo na slunci a o ony tolik potřebné a někdy ztrácené hodnoty a ideály, jak by náš svět měl vypadat. Snažili jsme se být inspirativním místem, kde se mladí lidé promění v diplomaty a budou mít možnost zprostředkovaně svět diplomacie poznat. Jsme přesvědčeni, že právě tato zkušenost a získané dovednosti, znalosti a schopnosti se jim budou v budoucnosti, ať už bude jakákoliv, nesmírně hodit. Na následujících stránkách se ohlížíme za průběhem letošního ročníku i celou osmnáctiletou historií našeho projektu. Je nám ctí, že naši aktivitu zašlůtil ministr školství Petr Fiala, který nám také pro toto vydání novin Chronicle poskytl exkluzivní rozhovor.

Dámy a pánové, vítejte ve světě, kde je možné vše.

Politika závisí na občanech

Ministr školství Petr Fiala

denik.cz

Současný ministr školství Petr Fiala je uznávaným akademikem, profesorem politologie na Masarykově univerzitě. Je nám velkou ctí, že letošní ročník Pražského studentského summitu se koná právě pod jeho záštitou. Poskytl nám rozhovor, kde přibližuje svou představu o dalším směřování našeho vzdělávacího systému, o aktivitě mladých lidí nebo o politice.

Jaká je budoucnost státních maturit? Jste spokojen se stávajícím stavem, a jak se případně maturity budou měnit?

Státní maturity určitě představují potřebný krok v rozvoji vzdělávací soustavy.

Se stavem státních maturit jsem spokojen nebyl, proto jsem také učinil řadu změn, ať už personálních nebo pro zajištění průběhu průběhu maturitní zkoušky. Provedli jsme i legislativní úpravu, která by měla

» pokračování na str. 4

18 let našeho příběhu

Přípravní setkání - seminář Jakuba Železného

archiv

Psal se rok 1995, někteří z našich současných účastníků ještě nebyli na světě, jiní na něj teprve přicházeli – stejně jako myšlenka několika studentů Vysoké školy ekonomické o tom, jaké by to bylo, sedět na místě diplomatů, kteří právě zastupují Českou republiku v Radě bezpečnosti OSN. A nebylo nic jednoduššího, než si to zkusit – tak začal příběh jménem Pražský studentský summit.

Už v prvním ročníku, tedy v letech 1995–1996, můžeme hledat tradice, na které dnes úspěšně navazujeme.

Celé časové rozvržení Summitu, tedy rozdělení na přípravnou část, tzv. workshopy,

» pokračování na str. 5

OBSAH

- 2 Úhel pohledu
- 3 Pořadatel se představuje
Rychlokurz
mezinárodního práva:
Červený kříž
- 4 Rozhovor:
Petr Fiala
- 5 18 let Summitu
Přípravná setkání - cesta
k úspěchu
- 6 Ekonomika:
Proč je Marx
stále čten?
- Delegátský duel
- 7 Jak být dobrým
delegátem: Tři
dimenze delegáta
Bývalí účastníci:
Jan Marian
- 8 Model OSN
- 11 Model NATO
Model EU
- 12 Komentář:
Nepoliticky politický
Summit
Zaostřeno na: Baskicko
- 13 Velké kauzy žurnalistiky:
Připravovaná vražda
Sabiny Slonkové
- 14 Letem světem:
Cesta z Modelu k
reálnému jednání
Na okraji světa:
Magadan

TIRÁŽ

CHRONICLE, noviny Pražského studentského summitu, registrováno MK ČR E 16149, vydává ASOCIACE PRO MEZINÁRODNÍ OTÁZKY – Žitná 27, 110 00 Praha 1; tel.: 224 813 460; www.amo.cz / www.studentsummit.cz, e-mail: info@amo.cz / summit@amo.cz; šéfredaktor: Kristián Léko, tel.: 604 367 456, e-mail: chronicle@amo.cz; zástupkyně šéfredaktora: Šárka Ošťádalová; redakce: Martina Brázdová, Laura Havlová, Matouš Hruška, Iveta Moravcová, Zuzana Procházková, Barbora Obračajová, Jan Pivoda, Thu Thuy Truong, Lenka Vavrošová, Iveta Zetochová; fotografie: Martin Kalfař, Klára Procházková, Matuš Škorík, Michal Janata, Karel Havlík; technická spolupráce: Michal Long. Prezentované názory nemusí vyjadřovat stanovisko redakce (vydavatele).

Úhel pohledu

1. Jak se podle vás bude dále vyvíjet česká zahraniční politika po nástupu nového prezidenta?

2. Co dle vašeho mínění přinesl světu Hugo Chávez a jak změnil tvář latinskoamerické politiky?

MAREK SZELES
Model OSN

1. Ohledně směřování vnější politiky ČR očekávám spíše odliv směrem na východ. Vystupování pana Miloše Zemana jako kandidáta se nicméně ukázalo být natolik nepředvídatelné, že je docela možné, že budu znova překvapen. Něco mi ale říká, že překvapení to bude spíše nepřijemné.

2. Předtím než Cháveze slepě odsoudíme jako zlého levicového diktátora, je třeba si uvědomit, jak to ve Venezuele vypadalo před jeho režimem. Majetkové rozdíly byly opravdu extrémní a teprve až po jeho revoluci se obecně zvedla životní úroveň na přijatelnou výši. Jistě učinil mnoho nerozvážených rozhodnutí, ale celkově si myslím, že Venezuela se za jeho vlády spíše posunula dál.

ADÉLA DAVIDOVÁ
Model OSN

1. Určitě se změní přístup hlavy státu k Evropské unii. Je otázkou, do jaké míry se bude Miloš Zeman snažit do zahraniční politiky zasahovat. Vše zatím nasvědčuje tomu, že se zaměří spíše na politiku domácích. Pro mě osobně bude nejzajímavější sledovat jmenování nových velvyslanců a konfrontaci Schwarzenberg versus Zeman.

2. Řekla bych, že světu přinesl hlavně dalšího autoritářského vládce, který díky zásobám ropy „tlačí do kouta“ euroatlantickou společnost, především pak Spojené státy. Co se týče Latinské Ameriky, Hugo Chávez se často označoval za novodobého sjednotitele tohoto regionu. Jeho politikou

byl tzv. „socialismus 21. století“, financovaný právě z petrodolarů. Jeho hlavním cílem bylo odstraňovat velké sociální rozdíly. V tom vidím hlavní přínos Huga Cháveze. To, že se tyto levicové reformy uskutečňovaly formou znárodnění domácích i zahraničních soukromých podniků je však věc druhá.

VLADIMÍR HURYCH
Model EU

1. Česká republika je parlamentní demokracií, a tudíž pravomoc našeho prezidenta je primárně reprezentativní. Miloš Zeman je charismatická a svérázná osobnost, která bude jistě ve funkci velmi aktivní ve vztahu k našim sousedům i Rusku, i když si nemyslím, že nastane výrazný posun kormidla. Spíše zaznamenáme změnu ve vztahu k EU.

2. Hugo Chávez je mimo transatlantický prostor vnímán odlišně. Dle mého to byl oblíbený a schopný vůdce demokraticky zvolený, který své zemi dle občanů této země pomohl i přes své ideologické zbarvení a autokratické prvky vládnutí.

SERGEY DEMYANENKO
Model NATO

1. Pevně věřím tomu, že nově zvolený prezident nezmění priority českého státu, co se týče spolupráce s EU a NATO. Obávám se však, že vývoj zahraniční politiky se postupně přesune na východ – nevykloučoval bych spolupráci s Ruskou federací a Čínou. Nicméně upřímně doufám, že se pan Zeman bude snažit dodržet své předvolební sliby a následovat dané priority.

2. Podle mého názoru byl Hugo Chávez významný především tím, že se snažil z jedné z nejchudších zemí Jižní Ameriky vybudovat progresivní a moderní stát. Důkazem toho je například jeho snaha vybudovat státní nemocnice, školy a sociální instituce a taktéž pokusy odbourávat monopolní subjekty v určitých hospodářských oborech. Dokázal světu, že je to skutečně možné.

Pořadatel se představuje – AMO

Pořadatelem Pražského studentského summitu je Asociace pro mezinárodní otázky (AMO). Summit je jejím nejstarším, největším a nejúspěšnějším projektem, na který je vedení organizace náležitě pyšné a s radostí sleduje jeho každoroční rozvoj. Na jakých dalších projektech AMO pracuje a co na rok 2013 připravuje?

Monitoring, analýza a komentování mezinárodního dění se zaměřením na zahraniční politiku České republiky zůstává hlavní výzkumnou prioritou AMO. Před pouhými dvěma týdny AMO představila výroční publikaci Agenda pro českou zahraniční politiku 2013, ve které naši analytici hodnotili výkony české diplomacie v předcházejícím roce a předložili politikům a úředníkům doporučení pro letošní rok. Celkově AMO oznámkovala českou zahraniční politiku v roce 2012 trojkou, což neušlo zájmu předních českých médií.

ŘADA ZAJÍMAVÝCH AKCÍ

Na příští měsíce AMO chystá mezinárodní konferenci ze série Prague Transatlantic Talks, která se tentokrát zaměří na NATO po afghánské operaci a uskuteční se pod záštitou ministra zahraničních věcí Karla Schwarzenberga 24. dubna. Dále se budeme věnovat prioritám českého členství v Evropské unii, transatlantické zóně volného obchodu a jako každý rok uspořádáme doprovodnou akci v rámci zářijové konference Forum 2000.

V rámci vzdělávacích projektů AMO na podzim nabídne pokračování ALYAS-AMO

Lectures for Young Asia Scholars, série uzavřených anglických seminářů pro mladé výzkumníky se zájmem o Asii, a také prestižní Česko-německý program pro mladé profesionály, který umožní účastníkům návštěvy exkluzivních institucí a setkání s významnými osobnostmi z ČR i Spolkové republiky.

ÚSILÍ O DEMOKRATIZACI

Nedílnou součástí činnosti AMO představují mezinárodní projekty zaměřené na podporu demokratizace, rozvoje občanské společnosti a předávání české zkušenosti s transformací. V Bělorusku a Ukrajině se dlouhodobě zaměřujeme na občanské vzdělávání a školíme učitele středních škol. V porevolučním Egyptě podporujeme občanskou participaci a připravujeme tréninky pro mladé novináře. Novou cílovou skupinou našich projektů se letos stali státní úředníci v Bělorusku a Ukrajině, kterým nabízíme přenos zkušeností s reformou veřejné správy v ČR a dalších státech Visegrádské skupiny.

Během konferenčních dnů Pražského studentského summitu však kancelář AMO jeze prázdnou a my s napětím čekáme, jakým písmem se do našich interních dějin zapíše letošní XVIII. ročník. Na tom se podílíte i vy.

VLADKA VOTAVOVÁ

RYCHLOKURZ MEZINÁRODNÍHO PRÁVA

Červený kříž – jak silná může být neutralita

Války, střety, ozbrojené konflikty – jejich neodmyslitelnou součástí byly, jsou a vždy budou dvě (či více) nepřátelené strany. Někdy se ale v poli i mimo něj vyskytuje i někdo jiný – někdo, jehož hlavním cílem není pomáhat té či oné straně, ale naopak stát mimo a přísně zachovávat neutralitu. Vítejte ve světě Mezinárodního výboru Červeného kříže.

Když se stal v roce 1859 mladý podnikatel Henri Dunant svědkem největší bitvy druhé italské války za nezávislost, bitvy u Solferina, tak se mu smrt a utrpení, s kterými se setkal, nesmazatelně vryly do paměti a navždy ovlivnily jeho život. V roce 1863 založil společně s válečnými lékaři Louišem Appianem a Theodorem Maunoirem, švýcarským generálem Henrim Dufourem a právníkem Gustavem Moynierem „Stálý mezinárodní výbor pro pomoc raněným“, na základě jehož iniciativy vznikl ještě téhož roku Mezinárodní výbor Červeného kříže (MVČK).

Od doby svého vzniku před 150 lety urazila organizace hodný kus cesty. Čtyři Ženevské úmluvy na ochranu obětí války (1949) a jejich Dodatkové protokoly (1977,

1997, 2005) udělily MVČK mandát ochraňovat a pečovat o oběti mezinárodních i vnitrostátních ozbrojených konfliktů – tedy především zraněné, zajaté, civilisty a uprchlíky.

V POLI I MIMO NĚJ

MVČK se řídí sedmi hlavními principy – humanitou, neutralitou, nestranností, nezávislostí, dobrovolností, světovostí a jednotností. A co vlastně tedy tato organizace dělá? Škála činností je to téměř nepřeberná – od poskytování první pomoci zraněným vojákům v poli přes navštěvování zajatců, předávání zpráv mezi rodinami rozdělenými válkami, hledání pohřešovaných osob po dohled nad dodržováním mezinárodního humanitárního práva a šíření osvěty.

Že dodržování principů nezbytných k činnosti MVČK může leckdy vyvolávat otázky a nepochopení, a to jak jednotlivců, tak i u mnoha vlád, se ukázalo i docela nedávno. Například zjištění, že MVČK více než rok před proniknutím této informace na veřejnost věděl, že se americké jednotky v irácké věznici Abu Ghraib dopouštěly mučení a ponižování zde uvězněných zajatců. MVČK sice vytrvale upozorňoval americké vedení na nepřijatelnost situace ve věznici, nicméně na veřejnost informaci nikdy nevyпустиł. Bránila mu v tom zásada důvěrnosti, kterou přísně dodržuje. Tedy pomáhat, ale „nepouštět“ získané informace dále. MVČK nestaví svou činnost na rozhodování, zda je činnost té či oné strany konfliktu ospravedlnitelná, kdo daný ozbrojený konflikt začal nebo na čí straně stojí „dobro“. Hlavním cílem organizace je pomáhat, kde to jde, a minimalizovat ztráty, smrt a utrpení. Nikoliv se stavět do pozice soudce či rozhodce. Tato činnost přísluší v mezinárodním právu jiným subjektům.

ŠÁRKA OŠTÁDALOVÁ

ROZHOVOR

Petr Fiala: Politika závisí na občanech

» pokračování ze str. 1

maturitní zkoušku v letošním roce zlepšit, zlevnit a udělat pro studenty a učitele přehlednější. Nevyhneme se však další diskusi o tom, jak má maturita vypadat do

„Politické strany jsou nástrojem občanů, jak realizovat své představy o řízení společnosti.“

budoucná. Zda skutečně všichni, kteří dnes zakončují střední školu maturitou, tuto zkoušku mají mít. Musíme se vypořádat i s takovými otázkami, jako zda má být povinnou součástí maturit zkouška z matematiky nebo jak koncipovat maturitní zkoušku, aby poskytovala vysokým školám možnost učinit ji součástí přijímacího řízení.

Co je podle vás současný největší problém českého školství?

Velkým problémem českého školství je stárnoucí pedagogický sbor. Je obtížné přesvědčit pro toto povolání šikovně mladé lidi, přitom bez dobrých učitelů se nedá vytvářet kvalitní vzdělávací systém. Problémem je také nedostatečný zájem a nedostatečné znalosti našich žáků v matematice a v přírodních a v technických vědách. Problémem je také financování, a to nejen celková suma peněz, která je českou společností do vzdělávání investována, ale také struktura, jak jsou tyto výdaje rozdělovány.

Měli by studenti vysokých škol platit za své vzdělání? Jaké případné kroky v tomto směru plánujete v tomto funkčním období?

Dlouhodobě jsem přesvědčen o tom, že se diskusi o finanční spoluúčasti studentů nemůžeme vyhnout. Není to však hlavní problém českého vzdělávacího systému ani českých vysokých škol. V tuto chvíli v České republice nejsou společenské, kulturní, ani politické podmínky pro zavedení školného. Chceme diskutovat o zavedení poplatků za zápis v rámci celkové revize poplatkové agendy, protože už v tuto chvíli

máme v České republice řadu poplatků, které se za určitých okolností na vysokých školách vybírají. Školné či zápisné ale není opravdu tím rozhodujícím. Známe vysokoškolské systémy, kde je školné velmi vysoké, známe i vysokoškolské systémy, kde není školné žádné, a přitom může být v obou dosahováno vysoké kvality. Nicméně diskuse o tom, zda se mají studenti podílet na svém vzdělání na vysokoškolské úrovni, probíhá v naprosté většině evropských zemí a nemůže se jí vyhnout ani Česká republika.

V současné době je ve společnosti cítit zjevné zklamání z politické situace. Jak podle Vašeho názoru může politická reprezentace získat zpět důvěru veřejnosti?

Problém současného zklamání z politické situace a nízké důvěry veřejnosti ke stávající politické reprezentaci není snadno řešitelný. Nesouvisí pouze s tím, co politici momentálně dělají, ale má i hlubší strukturální příčiny. Souvisí s tím, že se v České republice už dlouhodobě nevytváří žádná stabilní vládní většina, že se zde nedá realizovat silná, srozumitelná a ideově profilovaná politika. Souvisí to i s některými charakteristikami české politické kultury, která se vyznačuje vysokou mírou nedůvěry v klíčové instituce demokratického politického systému. Musíme si ale všichni uvědomit, že to, jaká politika je, nezávisí pouze na politicích, ale především na občanech. Pokud nebudeme mít aktivní občany, kteří využívají svých demokratických práv, pokud se lidé nebudou aktivně zajímat o politiku, pokud nebudou pečovat o demokratický politický systém a pokud se sami nebudou veřejně občansky angažovat, tak jen těžko můžeme chtít, abychom měli politiku v České republice lepší.

Jak by se měli mladí lidé zapojovat do společenského a politického dění? Měli by například už v raném věku vstupovat do politických stran?

V české společnosti se rozšířila představa, že politické strany jsou něco zvláštního mimo vrstvu občanské společnosti, ale to je velký omyl. Politické strany jsou nástrojem občanů, jak realizovat své představy o řízení společnosti. Pokud politické strany nejsou dostatečně silné a netěší se podpoře občanů, pak jenom těžko může mít demokratický politický systém dostatečnou kvalitu. Je v zájmu naší demokracie, aby se kvalitní lidé, kterým jde o veřejné dobro, angažovali v politických stranách a zlepšovali je, protože politická strana je klíčovou institucí demokratického politického systému.

Pražský studentský summit letos slaví již osmnáctý ročník svého konání. Co jste očekával od života, když Vám bylo 18 let? A změnila se tato očekávání s postupem času?

Když mi bylo 18 let, měl jsem jasnou představu, čím chci být – vědcem a univerzitním profesorem, který se věnuje historii, studiu politiky a příbuzným oborům. Měl jsem však tehdy v komunistickém systému pocit, že toho nemohu v daných podmínkách nikdy dosáhnout. Vlivem změny politických okolností se mi nakonec tato představa z mládí vrchovatě naplnila. Patřím k těm šťastným lidem, kteří po většinu života dělali to, co dělat chtěli. V tomto směru tedy mohu mluvit o naplněných očekáváních.

MICHAEL ROZSYPAL

INZERCE

800 521 521
www.kb.cz

NAJDETE SI SPRÁVNÝ FLEK

V Komerční bance získáte:

- možnost účasti v rozvojových programech ConnectinG a ConnectinG +
- prostor pro své nápady
- možnosti osobního rozvoje a kariérního růstu
- práci u stabilní a dynamické společnosti
- zaměstnanecké benefity a bankovní výhody

Seznam aktuálně nabízených pozic naleznete na www.kb.cz.

Vytvořte si vlastní profil a sledujte nabídku veškerých pozic skupiny Société Générale na <http://careers.socgen.com/>.

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

KB

The Most Desired Company 2005 - 2012

Nejžádanější zaměstnavatel desetiletí

PETR FIALA

Vystudoval historii a český jazyk, pracoval postupně jako historik, novinář, časopisecký a nakladatelský redaktor. V roce 2002 byl jmenován prvním profesorem politologie v České republice. Působil jako děkan Fakulty sociálních studií MU, dvě funkční období i jako rektor Masarykovy univerzity v Brně. Je uznávaným a oceňovaným akademikem. Ministrem školství, mládeže a tělovýchovy je od května 2012.

Budu dospělý aneb 18 let životního příběhu PSS

» pokračování ze str. 1

je neměnné po celou dobu jeho trvání. Dřevěné konstrukce na hlasovací štítky, které se dodnes používají, slaví již také 18 let, a mnohé dnešní dokumenty, jako například Jednací řády či Background Reports, čerpají ze svých předchůdců. A konečně, i tyto noviny, Chronicle, mají své hluboké kořeny v prvním ročníku. Nicméně jedna zásadní věc byla odlišná: jednalo se o zasedání pouze Modelu OSN a od třetího ročníku bylo určeno výhradně pro středškolačky.

OBDOBÍ VELKÝCH ZMĚN

Pražský model OSN, předchůdce dnešního Summitu, se vyvíjel dále nezádržitelným tempem. Během prvních pěti let byly nejrůznějšími způsoby obměňovány simulované výbory a orgány, jejichž podoba se částečně ustálila až na konci minulého století a je víceméně podobná současnému stavu.

Velké změny postihují Pražský model OSN v jeho sedmém a osmém ročníku. Vznikají nové orgány (které postupně zase zanikají), ale také dochází k radikálním proměnám v grafické i obsahové podobě Chronicle. V roce 2002 vše navíc komplikují povodně, které vyplavují tehdejší kancelář s dokumenty a vybavením. Proto můžeme hovořit o těchto letech jako o zlomových.

ROZRŮSTÁNÍ CELÉHO PROJEKTU

Další velká změna nastala při jubilejním desátém ročníku, kdy spatřil světlo světa Model EU, který svým způsobem vrátil projekt opět ke kořenům – otevřel se vysokoškolákům, tedy těm, jejichž první společné zasedání de facto předurčilo založení celého projektu. Vznik Modelu NATO v roce 2006, jehož jednání od počátku probíhala v angličtině, zapříčinil přeměnu celého projektu na Pražský studentský summit v podobě, v jaké jej známe nyní.

CESTA DÁL

V průběhu následujících let dochází k přeměně Summitu z čistokrevné simulace na převážně projekt vzdělávací, jehož hlavním cílem není co nejvěrněji simulovat zasedání jednotlivých organizací, ale především vzdělávat mladé lidi o současných problémech dnešního světa s využitím moderních učebních postupů. V posledních dvou letech navíc projekt kompletně změnil grafický kabát, byl doplněn o technologické novinky, jakými jsou Informační systém Fox či implementace Office 365 a v neposlední řadě se jeho organizátoři více zaměřili na koncepční směřování a dlouhodobou udržitelnost projektu. Stále však zůstalo zachováno to nejdůležitější – jsme projekt mladých pro mladé a máme chuť se neustále zlepšovat.

DOMINIK ŽIDEK

Přípravná setkání – cesta k úspěchu

Příprava delegátů na konferenci probíhala prostřednictvím pěti přípravných setkání na Vysoké škole ekonomické v Praze. Díky nim jsou účastníci schopni během třídních jednání zastupovat zájmy svého státu jako praví diplomaté.

Od listopadu do března proběhlo dohromady pět přípravných setkání, která byla věnována tématům, s nimiž se setkáváme nejen na akademické či diplomatické půdě, ale i v běžném životě. Novinkou letošního ročníku je, že Model EU měl také pět přípravných setkání a nepřipojoval se k ostatním Modelům později, jak tomu bylo v předešlých letech.

SEZNAMOVACÍ I. WORKSHOP

První přípravné setkání se neslo ve znamení seznamování. V dopolední části mohli delegáti diskutovat s českým publicistou Janem Urbanem o budoucnosti demokracie v dnešním světě. Poté byli rozděleni na regionální semináře, kde jim čeští odborníci na dané oblasti přiblížili vliv regionálního uspořádání na politiku států, který delegáti zastupují. V odpolední části se v jednotlivých Modelech a orgánech seznámili nejen s fungováním tří simulovaných organizací, ale také s agendou, kterou řešili na jednotlivých workshopech.

NEZAMĚSTNANOST MLADÝCH

Prosincové předvánoční setkání se věnovalo jednomu z neaktuálnějších témat, a to nezaměstnanosti mladých. V panelové diskusi vystoupili Jan Michal, vedoucí zastupování Evropské komise v ČR, Tomáš Ervín Dombrovský ze společnosti LMC, Vladislav Flek z Metropolitní univerzity a Lukáš Mašek z Komerční banky. Moderování se ujal novinář Erik Best. Poté si delegáti ze všech tří Modelů mohli vyzkoušet přednést před celým plénem své projevy. Problematika nezaměstnanosti mladých pak byla i na odpolední agendě Hospodářské a sociální rady ECOSOC.

MÉDIA A MY

Dalším probíraným tématem se stala média a jejich vliv na společnost. V panelové diskusi tentokrát zasedl generální ředitel České televize Petr Dvořák, šéfredaktor Českého rozhlasu Plus Daniel Raus, šéfredaktor Lidových novin Dalibor Balšínek a šéfredak-

tor magazínu Forbes Petr Šimůnek. Diskuzi moderoval Jindřich Šídlo z Hospodářských novin. Zaměření na média pokračovalo odpoledne i v UNESCO, kde se delegáti blíže věnovali etickým kodexům novinářů.

SPOLEČNÝ BOD PRO VŠECHNY

Čtvrtý workshop byl zaměřen na problematiku nerostných surovin a delegáti se tématu věnovali nejen dopoledne na plénu, ale i odpoledne v Modelech a orgánech. Nejprve jim téma na panelové diskusi přiblížili hosté Pavel Kavina z Ministerstva obchodu a průmyslu, Jan Hollan z CzechGlobe, Petr Martinovský z Masarykovy univerzity a Lenka Kovačovská z AMO. Na diskusi delegáti navázali svými plenárními projevy. Odpoledne se problematika surovinových zdrojů stále projednávala, ale každý Model a orgán si téma přizpůsobil své běžné agendě.

PŘÍPRAVY NA KONFERENCI

Poslední workshop už byl zcela zaměřen na přípravu na konferenci. Společná plenární část trvala jen nezbytně dlouho, aby se účastníci dozvěděli nejdůležitější organizační informace, a pak už následovaly dva bloky seminářů. Výběr témat byl velmi pestrý a stejně tak i hosté. Přišli například Ivana Kranjevic z Microsoftu, advokát Václav Láška, umělec David Černý a z Metropolitní univerzity Petr Just a Bořivoj Hnízdo. Odpoledne si ve většině Modelů a orgánů delegáti volili agendu na konferenci a mohli si vyzkoušet tvrdá vyjednávání, která je čekají i v následujících dnech v Kongresovém centru Praha.

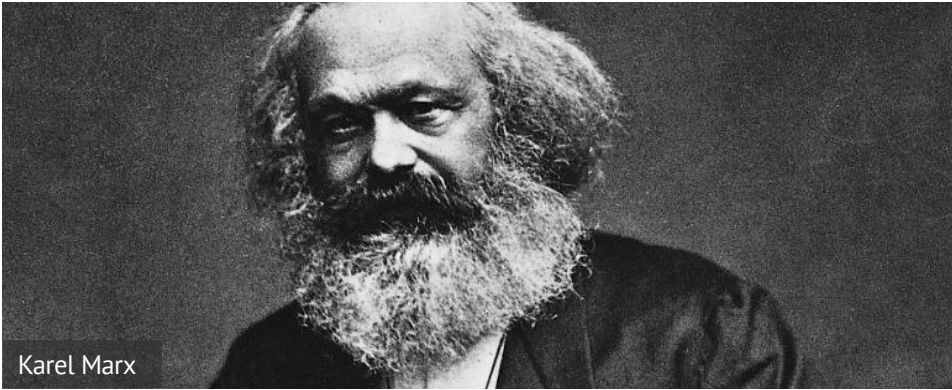
Debaty na téma Média a my

archiv

ZUZANA NETOLICKÁ

EKONOMIKA

Proč stále čteme Karla Marxe?

Karel Marx

theory.theasintheas.org

Řada vědců, teorií a výsledků v moderních sociálních vědách je ovlivněna dílem Karla Marxe, který patří mezi nejvlivnější myslitele moderního světa – jakkoliv však ne k největším. V čem ale spočívá jeho silná popularita (nejen) v akademickém světě?

Ptáme-li se po originalitě Marxe, většinou se doslechneme o jeho ekonomickém výkladu dějin. Marx, tvrdí se, objevil několik základních pravidel, na kterých funguje moderní společnost a na kterých lze vysvětlit její dějiny. Téměř to připomíná zázrak a je to součástí jeho kouzla – díky několika poučkám, co ze světa dělají jednoduchou logickou stavbu, lze Marxe označit za tvůrce skutečně moderního náboženství.

CESTAMI VÍRY

Přijít ve vhodný čas s uchvacující a vysvětlující vizí nestačí, proto u Marxe nalézáme pseudonáboženský étos, který vyjádřil mottem „nejde o to svět vykládat, jde o to svět změnit“, a který nalézáme napříč jeho dílem – ať se jedná o směřování dějin (ústí v pro-

letářskou revoluci), zjevenou pravdu (Marxovo učení) kastu kněží (jeho žáci), vlastní kultury (pařížská komuna a dělničtí mučedníci) či později ty relikvie-mumie. V tom je první příčina Marxovy poutavosti.

Karl Marx patří mezi autory druhé poloviny 19. století, které označujeme za „sekulární rabíny“ a kam spadají zakladatelé mnoha věd jako Durkheim (sociologie), Freud (psychologie) či Boas (antropologie). Tito původem ateističtí Židé se snahou o uznání společnosti jsou tak známi díky úsilí o tvorbu vlastních dogmat – z jejich pohledu pravdy.

O ČEM JE KAPITÁL

Základní Marxovou pravdou je, že lidé bojují o moc a ovládnutí zdrojů, přičemž nerovnoměrný výsledek se pokouší zakrýt – ideologií, vírou či právem. Ale marxistické

učení umožní lidem prohlédnout a setřást toto takzvané falešné vědomí. Vyvrácení Marxových ekonomických názorů vedlo k tomu, že je dnes zkoumán především jako teoretik moci.

Tuto myšlenku rozvíjí i Kapitál, Marxovo nejslavnější (a asi nejslabší) dílo, které mělo být Biblií moderní průmyslové ekonomiky líčící úplnou pravdu o fungování světa, který má v sobě zabudovaný rozpor nerovnoměrného rozdělování bohatství, což má jen dvě možná řešení, buďto přijde krvavá revoluce, která jej ukončí, nebo se vývoj vrátí zpět a vyčkává, až zase dospěje k revoluci. V Marxově pojetí se takto odvíjí celé dějiny, které jsou založeny na střídání fází, které vždy zvyšují rozdíl mezi chudými a bohatými až to utlačování chudí nevydrží a celý řád zničí. V jednoduchosti je druhá zásada.

HLAVNÍ DŮVOD POPULARITY

Třetí, patrně nejvýznamnější, příčina obliby Marxe je fakt, že poznal efekt odcizení: většina moderních lidí je otevřeně či skrytě frustrována ze složité společnosti, stále vidí úpadek a tuší, že něco není v pořádku. Marx ale ví, že toto odcizení je dílem buržoazie, která si tím udržuje moc.

Určení skupiny, která ovládá svět, je nezbytným základem pro konspirační teoretiky. Marxovo dílo je ale asi jediná konspirační teorie, která přežila, neboť tomu, že svět řídí Židé, zednáři či cyklisté, již soudní lidé nevěří. Na názor, že svět ovládá buržoazie, ale narazíte. To je totiž konspirace pojatá akademickým způsobem.

TOMÁŠ KONEČNÝ

DELEGÁTSKÝ DUEL

Margareta Chlubnová
DELEGÁTKA USA

Jak by podle vás měly postupovat státy ohledně KLDK?

Korejská lidově demokratická republika opět vyhrožuje ostatním zemím. Tentokrát prý připravuje útok na Spojené státy americké. Myslí si státy NATO, že KLDK opravdu zaútočí? A pokud ano, jaký by měl být další postup?

Kristýna Stonjeková
DELEGÁTKA ESTONSKA

KLDK je specifická země, zejména kvůli své nepředvídatelnosti. Většinou se snaží svou moc demonstrovat agresivitou a chce prosadit své názory pomocí provokace. Je nutné zachovat sankce a postavit se jejich násilí a agresivitě. Zároveň je však nutné, aby sankce byly zaměřeny na vládu a nepoškozovaly obyvatelstvo Korejské lidově demokratické republiky. Ostatní státy musí dát KLDK najevo, že si nemůže v mezinárodním právu dělat, co chce. Mezinárodní právo a pořádek musí být dodržovány. Pokud budou Spojené státy americké se sankcemi vůči KLDK pokračovat, musí počítat s možným útokem, být na něj připraveny a nebat se jej. Pokud KLDK zaútočí, USA by hlavně měly kooperovat s dalšími potenciálně ohroženými zeměmi.

Estonsko podporuje rozhodnutí Rady bezpečnosti, která zvýšila sankce uvalené na KLDK. Nemysleme ale, že vypovězení mírových dohod něco skutečně změní. Tyto dohody totiž byly již v minulosti mnohokrát porušeny. Také, pokud by byly sankce nadále zvyšovány, dopadlo by špatně samotné obyvatelstvo Korejské lidově demokratické republiky. Už v současnosti je v KLDK hladomor a země strádá. Přesto, že mají Severokorejci obrovskou armádu, ekonomicky si nemohou dovolit být tak agresivní, jak se nyní staví, proto myslím, že nezaútočí. Pokud zaútočí, pak ne na USA, ale na Jižní Koreu. NATO by nemělo pravomoc do konfliktu vstupit, ale Jižní Korea má úzké vztahy s USA, které by v případě útoku byly pravděpodobně největšími přispěvateli vojenských sil.

Tři roviny delegátské práce

Po pěti přípravných setkáních přichází vrchol ročníku – konference. Zatímco na workshopech měli delegáti příležitost setkat se se zajímavými hosty či procvičovat Jednací řád, tentokrát dojde na ostrý boj o každé slovíčko schvalovaných dokumentů.

archiv

Delegát to nemá jednoduché. Lze říci, že jeho práce má tři roviny. Tou první je příprava (nikoli nutně jen domácí), druhou „oficiální vystupování“ – orientace v Jednací řád, kvalita projevů v plénu, schopnost reagovat a podobně. Třetí rovinou je pak neformální síla delegáta. Podívejme se na ně podrobněji.

1. PŘÍPRAVA

Po pěti workshopech asi není třeba zdůrazňovat, jak důležitá je poctivá příprava. Hledání názorů a vyjádření vašeho státu v reálné světové politice, zpracovávání stanovisek, účast na přípravných setkáních, diskuse s hosty, audience na vel-vyslanectvích... Summit toho nabízí opravdu hodně, co se týče přípravy. Mnohem důležitější je ovšem osobní nasazení každého jednotlivého delegáta. To jste již ale zvládli, to jen tak pro pořádek.

2. OFICIÁLNÍ VYSTUPOVÁNÍ

Na workshopech byla věnována značná pozornost uvedení do pravidel Jednacího řádu, jakož i jeho uplatnění v praxi pomocí cvičných jednání o bodech agendy. Stejně tak si mnozí delegáti vyzkoušeli přednést projev před mnohasethlavým auditoriem. Tyto schopnosti jsou velmi užitečné. Ono i mimo Summit se hodí nemít rozklepaná kolena při mluvení k větší skupině lidí. Schopnost dobře ovládat pravidla jednání a přesvědčivě hovořit v plénu daného orgánu či Modelu je podstatná, avšak ani ten nejlepší řečník a expert na Jednací řád ve finále nemusí své představy do schvalovaného dokumentu vtisknout.

3. NEFORMÁLNÍ SÍLA

Nejlepší cestou k prosazení svých zájmů je cesta neformálního jednání. Podmínky pro takové působení delegáta jsou přirozené na půdě každého orgánu či Modelu odlišné. Přesto můžeme tvrdit, že své zájmy lze nejlépe prosadit během kuloárních jednání či běžných přestávek. Během pauzy na oběd či kávu lze snadno zapůsobit na své kolegy a přesvědčit je, že hned po návratu do jednacího sálu by bylo záhodno přijmout dokument bez jakýchkoli pozměňovacích návrhů. Na neformálním jednání je skvělé, že není až tolik důležité, jaký stát zastupujete. Rozhodující je poctivá příprava a orientace v tématu a zejména odvaha prosadit své zájmy, ať už jde o drobnosti či celé ideové směřování dokumentu.

KRISTIÁN LÉKO

INZERCE

METROPOLITNÍ
UNIVERZITA PRAHA

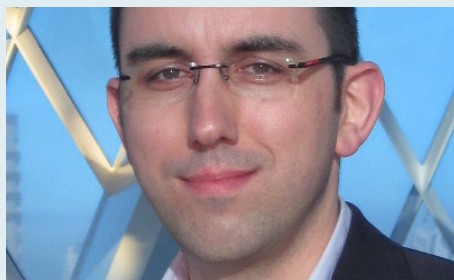
**KDE BUDETE
ZA PÁR LET VY?**

PŘIHLASTE SE NA OBOR
MEDIÁLNÍ STUDIA
A ZJISTĚTE TO!

Studentka MUP
Tereza Blažková

Redaktorka ležvka
Hospodářské noviny
Talent vydavatelství Economia
www.mup.cz

BÝVALÍ ÚČASTNÍCI

archiv

JAN MARIAN

Jan Marian se s tehdejším Pražským modelem Spojených národů setkal již v průběhu jeho druhého ročníku, a sice

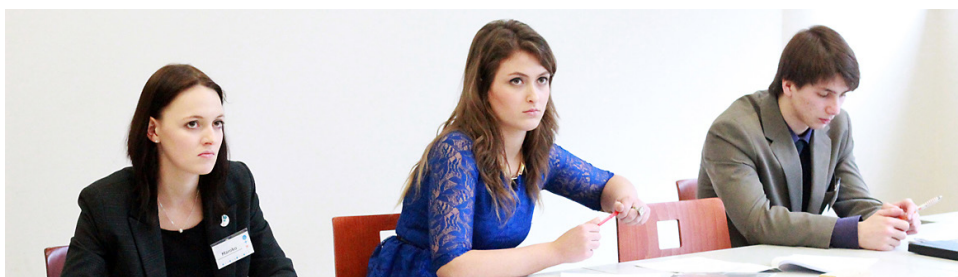
jako odborný poradce. Následně pokračoval různými funkcemi, mimo jiné předsedal Radě bezpečnosti. Po letech v projektu se stal členem Asociace pro mezinárodní otázky, kde se angažuje dodnes. „Za ta léta tady mnoho podobných organizací vzniklo a zaniklo, ale AMO zůstává,“ říká nadšeně o pořadateli dnešního Pražského studentského summitu. Dnes je Jan absolventem mezinárodních a ruských studií na Fakultě sociálních věd. Díky Summitu a především díky práci v sekretariátu nabyt nejen potřebné zkušenosti a kontakty, ale navíc

ho zcela pohltilo prostředí nevládních organizací a think-tanků, mezi které se Asociace pro mezinárodní otázky počítá. Z Jana Mariana se tak stal ostřílený matador na poli tzv. „nevládek“ – pracoval například pro organizace Člověk v tísni, Občanské Bělorusko či Prague Security Studies Institute. Nakonec ho ale státní správa přece jen získala a proto se momentálně pohybuje na Ministerstvu zahraničních věcí ČR v odboru, zabývajícím se východní Evropou.

BARBORA OBRAČAJOVÁ

Rada bezpečnosti – UNSC

pod patronací Jana Bondyho

archiv

Od listopadu se patnácti státních přípravovaly hájit zájmy a názory své země v Radě bezpečnosti. Proč státních? Protože je čekají otázky, u kterých jsou v sázce tisíce životů. Protože v patnácti se každý hlas počítá a pro nerozhodnuté státy není úniku před přesvědčováním z obou stran. Protože Rada je místem, kde ne vždy lze menšinu jednoduše přehlasovat. Protože jednání v ní jsou tvrdá a někdy i vyčerpávající, a přesto na jejich konci nemusí být žádná rezoluce.

TENTOKRÁT UŽ NAOSTRO

Nyní je přípravná část letošního ročníku nenávratně pryč, otázky již byly položeny a snad i odpovězeny, materiály nastudovány. Šaty, kostýmky i obleky jsou připraveny, stejně jako dobré způsoby. Už žádné přednášky, žádní hosté, už žádné „zkusit“. Začíná konference, vrchol ročníku, ke kterému celý jeho dosavadní průběh směřoval. Nyní je chvíle, kdy máte vy, delegáti, využít všeho, co jste se s námi doposud naučili. Zda dnes projdete dveřmi do světa diplomacie, plného

tvrdého vyjednávání, ale i galantnosti a protokolu, je jen a jen na vás. Někteří tyto dveře důvěrně znají z minulých ročníků, někteří se před ně postaví poprvé. Doufáme však, že jimi tento rok projdou všichni, protože pokud tak učiní, čeká je po následující čtyři dny v pravdě výjimečná zkušenost. Jedna z těch, na které se nezapomíná.

JEDNÁNÍ, JEDNÁNÍ...

Věrna své tradici bude Rada bezpečnosti od samého počátku jednat o čemkoliv, o čem jednat lze. I proto dosud není známo, jakou agendou se bude Rada během konference zabývat. To si sami delegáti rozhodnou až na počátku zítřejšího jednacího dne. Přesto lze pochopitelně o možných bodech agendy různé nepotvrzené zprávy slyšet již dnes. V době uzávěrky tohoto čísla zněly kuloary témata jako je Sýrie, Kašmír, proliferační jaderných zbraní nebo Severní Korea.

VOJTĚCH BAHENSKÝ

Hospodářská a sociální rada – ECOSOC

pod patronací Vlastimila Tesaře

Hospodářská a sociální rada je zřízena Chartou OSN jakožto světové fórum pro hospodářskou a sociální problematiku. Pod působností ECOSOC patří kromě jiného důležitá otázka naplňování rozvojových cílů tisíciletí.

CO SE DĚLO

Během přípravné části se delegáti připravovali na právě začínající konferenci získáváním nových informací a vědomostí, vybrušováním svých vyjednávacích schopností a zlepšováním svého projevu. Na každém z pěti workshopů byl pro delegáty připraven program, který jim měl pomoci nejen s přípravou na konferenci, ale obecně na budoucnost, ať už bude jakákoliv. Vyzkoušeli si jednání o všech bodech agendy, kde poznali, jaké je hovořit před publikem, své vyjednávací schopnosti trénovali během regionálních zasedání, kde předjednávali stanoviska svých států a seznamovali se s pozicemi svých spojenců či oponentů. Představit specifika své země

archiv

mohli delegáti ECOSOC také při mezinárodních ochutnávkách. Znalosti o globálních problémech a světě kolem nás si prohlubovali studováním backgroundů, odborných materiálů a při psaní stanovisek jimi zastupovaných zemí. Velvyslanci měli také možnost diskutovat s patronem Hospodářské a sociální rady, panem Vlastimilem Tesařem, ředitelem Odboru mnohostranných ekonomických vztahů na Ministerstvu zahraničních věcí České republiky. Na závěr přípravné části delegáti rozhodli o podobě konferenční agendy.

CO SE BUDE DÍT

A jakými tématy se na konferenci bude ECOSOC zabývat? První přijde na řadu pro-

AGENDA NA KONFERENCI

- Přístup k pitné a nezávadné vodě
- Sdílení technologií
- Populační politika
- Nezaměstnanost mladých

blematika přístupu k pitné a nezávadné vodě, palčivá otázka, která trápí nejen rozvojový svět. Dále se bude jednat o sdílení technologií, ať už pro rozvoj nebo v souvislosti s problematikou duševního vlastnictví. Třetím bodem agendy je populační politika, neustále světově aktuální téma. Na řadě je i bod agendy nezaměstnanost mladých. Důležitost řešení této otázky prohloubila finanční krize i události Arabského jara. Velvyslance čeká v následujících dnech tvrdé jednání a bouřlivé debaty. Prosadí hlas jimi zastupovaných zemí na půdě Hospodářské a sociální rady?

JAN PIVODA

Dodavatelé služeb

Rada pro lidská práva – HRC

pod patronací Kateřiny Sequensové

archiv

Rada pro lidská práva se mnohdy zabývá těmi nejpálčivějšími problémy, které nás obklopují, jak ostatně napovídá už její název. Ani letos tomu na Pražském studentském summitu nebylo jinak a delegáti Rady pro lidská práva se

AGENDA NA KONFERENCI

- Potlačování činnosti lidskoprávních organizací a aktivistů
- Dětská práce
- Nucené vysídlování při získávání nerostných

pětkrát sešli, aby se seznámili s některými velice komplikovanými lidskoprávními tématy podrobněji.

HOSTÉ, KRIZE, ÚKOLY

Prvotní ostych a zdráhavost jsme následně všichni společně překonali a nic nebránilo tomu, aby delegáti, jako praví diplomaté, překonávali veškeré překážky, úkoly a aktivity, které jim předsednictvo připravilo. Odpolední program nám zpřijemnil například hosté z Amnesty International se svým interaktivním programem, či speciální krize, při které delegáti museli využívat svůj důvtip a schopnost bez přípravy diskutovat,

aby neustále eskalující krizi na ostrově Bougainville vyřešili. Postupně jsme prošli všechny body agendy, vyzkoušeli jsme si i cvičná jednání a představili jsme si, jak psát stanoviska a dokumenty. Nyní už tedy nic nebrání tomu, abychom se naplno věnovali konferenci, která je po celém dlouhém půlroce konečně před námi.

AGENDA

Ačkoliv si na posledním přípravném setkání delegáti schválili pořadí bodů agendy, lze předpokládat, že celé jednání bude plně komplikací, kompromisů, spolupráce a dokumentů, díky kterým si budou moc delegáti sami určovat průběh celého tří denního jednacího maratonu. Odhadnout tedy, jakým směrem se bude jednání ubíhat, je prakticky nemožné, přesto doufejme, že delegáti na konferenci zúročí vše, co se během přípravných setkání naučili a vydrží jim elán, jaký měli doposud.

IVETA ZETOCHOVÁ

Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu – UNESCO

pod patronací Michala Beneše

Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu je nejmladším orgánem Modelu OSN. Více než 50 delegátů UNESCO tak ještě nemělo možnost navazovat na letité zvyklosti, právě naopak – jejich celoroční práce pomohla tradici UNESCO dotvořit. Na konferenci se tak UNESCO díky nim představí jako orgán s různorodou tematikou a důrazem kladeným především na vlastní aktivitu delegátů, které už citačními normami počinaje a mimozemskými invazemi konče nic nezaskočí.

MNOHO CÍLŮ

Každý z workshopů svým účastníkům vytyčil nový cíl – naučit se pohotovosti a schopnosti improvizace, procvičit filtrování informací nebo osvojit si správný způsob argumentace. Tím vším se museli probojovat a zároveň je každá aktivita a každá přednáška měla dovést k co nejlepším výkonům během konference. Teprve ta stokrát zúročí

archiv

každý střípek znalostí a dovedností vytěžený z náročného programu.

CTĚNÝ PATRON

Příští dny v UNESCO přesto zdaleka nebudou jen o jednání. Delegáti se mohou těšit například i na setkání s patronem orgánu, panem Michalem Benešem, tedy právě oním mužem, který se značnou měrou zasloužil o zápis většiny památek České republiky do prestižního Seznamu světového dědictví UNESCO. Jak velký je to úspěch a kolik práce se za ním skrývá, si delegáti mohli vyzkoušet na vlastní kůži během posledních

AGENDA NA KONFERENCI

- Hospodaření s vodou
- Rovný přístup ke vzdělání
- Etické kodexy novinářů
- Památky UNESCO

takřka dvou měsíců příprav nominačních materiálů, se kterými během konference sami vyrazí do boje o proměnění nominace ve skutečný zápis na Seznam.

Kdo se nejlépe proplete diplomatickými kličkami a argumentačními přestřelkami jednacích dnů je zatím stále ve hvězdách. Jedno je však už jisté: z UNESCO nikdo neodejde s prázdnou, poslední měsíce totiž každému z delegátů přinesly nové zkušenosti, nové přátele i dříve nepoznanou odvahu. Konference tak budiž korunovací tohoto vítězství všech!

BÁRA BEČVÁŘOVÁ

Za podpory

DOUWE
EGBERTS
SINCE 1753

SLUNĚ
svět jazyků

Hasičská vzájemná
pojišťovna, a.s.

PLZEŇSKÝ KRAJ

Program OSN pro životní prostředí – UNEP

pod patronací Bedřicha Moldana

Program OSN pro životní prostředí patří jak na Modelu, tak v realitě k orgánům mladším. Především je ale orgánem velkých kompromisů. Vznikl v roce 1972 následkem obav z řešení následků možné jaderné války. Šlo o kompromis mezi těmi, kdo chápali vynořující se globální problémy jako jednu z nepolitických odborných otázek, které mají být řešeny vědci a odborníky napříč celým světem, a těmi, kdož, uznávající význam globálních problémů, preferovali založení mezinárodní organizace, kde tyto problémy budou řešit zástupci jednotlivých vlád.

NA PŮL CESTY

Jako kompromis byl založen „program“, organizace stojící v půli cesty mezi radami OSN a samostatnými agenturami. A do vínku dostal hledání dalších velkých kompromisů – zejména v otázce vztahu mezi ekonomickým rozvojem a životním prostředím, ale i mezi vědou a politikou, mezi ná-

archiv

rodní a mezinárodní úrovni správy planety či ve vyvažování potřeb zemí vyspělých a rozvojových.

HLEDÁME KOMPROMIS

Již v průběhu pěti přípravných setkání se delegáti Programu OSN pro životní prostředí pokusili aktivně nalézt nová řešení globálních výzev, k čemuž jim dopomohla bohatá nadílka prezentací předsednictva, stejně jako diskuze s bývalým ministrem životního prostředí Petrem Kalašem. I pro konferenci je

AGENDA NA KONFERENCI

- Deforestace
- Druhotné využívání nerostných surovin
- Udržitelná pozemní doprava

cílem delegátů pokračovat v nalézání kompromisů, neboť jak je v UNEP zvykem, nebudou řešit jedno oddělené a izolované téma z úzké perspektivy, ale zaobírat se planetou, životem na ní v jeho nejširších formách a problémy, které jsou s tímto spojeny. Ozvláštněním konference bude i beseda s dalším z bývalých ministrů, Bedřichem Moldanem, který ministerstvo životního prostředí zakládal. Předsednictvo UNEP pevně doufá, že se následná jednání ponesou po celou konferenci v konstruktivním duchu a to tak, aby UNEP prokázal svůj smysl jako orgán, co spory řeší, ne přizívuje.

TOMÁŠ KONEČNÝ

Světová obchodní organizace – WTO

pod patronací Jana Mühlfeita

Zdá se až neuvěřitelné v jakém tempu přípravná setkání XVIII. ročníku Pražského studentského summitu utekla. A dovolte nám doplnit: nadmíru úspěšně! Zcela jistě nic nezakřikneme, pokud řekneme, že jste využili maximum toho, co vám předsednictvo Světové obchodní organizace v uplynulých šesti měsících nabídlo.

UČENLIVÍ NOVÁČCI

Právě díky vytvořeným a využívaným možnostem (a samozřejmě díky vašemu úsilí) jste překonali nemalý „kulturní“ šok, to když se devadesát procent z vás setkalo s prostředím WTO poprvé. Objektivním kritériem může být minimálně reakce vážené paní Ludmily Štěrbové, která na pátém workshopu leckdy obtížně hledala slova chvály. To překvapilo i nás samotné! Zasloužený potlesk tak patří vám, pro které je celý projekt určen, i vždy pečlivým a připraveným místopředsedům.

archiv

Bylo by ale velkou chybou (a také promarněnou příležitostí) usnout již nyní na vavřínech. Konference je konferencí proto, že je bez nadsázky vyvrcholením celého ročníku Summitu, a je na každém z vás, jak této příležitosti využijete. Předně nás čeká schválení pořadí agendy pro samotnou konferenci.

KOMUNIKACE PŘEDEVŠÍM

V tomto ohledu vám můžeme jen doporučit využití sociálních sítí a dalších komunikačních prostředků, které máte k dispozici – koneckonců i reálná WTO absolvuje

AGENDA NA KONFERENCI

- Domácí podpory v zemědělství
- ICT a e-commerce
- Liberalizace obchodu surovinami
- DSB: Vzácné zeminy

v mnoha vyjednávacích formátech desítky neformálních setkání ročně proto, aby mohlo být na Ministerských konferencích dosaženo znatelného pokroku. Samozřejmě je na programu i projednávání všech čtyř bodů agendy, které by mělo v ideálním případě vyvrcholit schválením ministerské deklarace v souladu s principem „single undertaking“. Vy sami jste strůjci úspěchu v prosazování politik států, jež zastupujete, na místě je strategie, otevřenost a transparentnost i pečlivá příprava. Za celý tým WTO vám do těchto náročných jednání přejeme mnoho úspěchů.

MATUŠ ŠKORÍK

Za podpory

Model NATO

pod patronací Jiřího Šedivého

Model NATO is a unique opportunity for the ambassadors to try out negotiations of the North Atlantic Council where all the important security issues are discussed. Responsibility for the world peace is within these 28 hands but all the decisions must be approved unanimously therefore ability to compromise is invaluable and crucial at the same time. The negotiations are even tougher because whole Model NATO is held exclusively in English which is not the mother tongue of the ambassadors. Necessity of formulating ideas and persuading others in different language is what makes Model NATO such a challenge.

5 WORKSHOPS

During the past 6 months after difficult application process, the chosen ones went through program even more exhausting than the application. During 5 workshops many rhetorical activities, guest lectures and negotiations took place and all the am-

archiv

bassadors improved their skills a lot. At the upcoming conference these skills will be put to a test and it is up to the ambassadors to use them wisely for the greater good and world peace. The Arctic issue, Cyber-terrorism, Afghanistan and Syria. These are the

topics that are probably to be discussed yet the decision about the final agenda is still to be resolved and the ambassadors have this decision within their hands.

4 CONFERENCE DAYS

In the next four days we will hear many speeches, opinions and arguments, yet the outcome is hard to predict. It is solely up to the ambassadors to decide which way the world security will go and we hope that consensus will be reached so the alliance will remain united. The amount of power that lies within hands of NATO members is immense but nobody doubts that the ambassadors are well aware that with great power also comes great responsibility and the power will not be misused.

We wish the ambassadors great, joyful and productive meeting and we hope that their decisions will help to make this world a better and safer place.

ŠIMON PRESSER

Model EU

pod patronací Jana Michala

AGENDA NA KONFERENCI

- Revize tabákové směrnice
- Kvóty pro ženy ve vedení společností
- Směrnice o bezpečnosti sítí a informací

Model EU hrdě kráčí vedle svých zkušenějších sourozenců, aby tak svědomitě plnil svůj hlavní úkol: obohatit účastníky o takové znalosti a dovednosti, se kterými se v českém vzdělávacím systému běžně nesetkají. Jako platforma k naplnění tohoto šlechetného cíle slouží simulace jednání Rady EU. Hájit národní barvy na evropském hřišti totiž vyžaduje vlastnosti všestranného hráče, jenž musí vedle nezbytných vědomostí rovněž oplývat schopnostmi tyto informace náležitě uplatnit. A jak jinak se naučit skórovat než vhodným tréninkem? Sedmadvaceti vysokoškolským studentům se naskytlá příležitost vytvořit evropský mančaft a společným úsilím zvyšovat svou

archiv

výkonnost. A připravit se tak na budoucnost, ať již bude jakákoliv.

MODELOVÝ MINISTR

Než může ministr předstoupit před své kolegy, je nezbytné, aby jim měl co říci. Důležitou součástí pěti workshopů tudíž byly přednášky odborníků, během nichž se delegátům naskytlá unikátní příležitost diskutovat o rozličných tématech, od fungování Rady EU po diskriminaci žen na pracovním trhu. Neméně důležitým artiklem správného ministra je i patřičná formulace myšlenek a názorů. Správnou

polohu hlasu či artikulaci proto vyučovala pedagožka DAMU a umění argumentace zase zkušený akademický debatér. Ovládl-li pak ministr všechny tyto esence, zbývá už pouze jediné. Nebát se je využít. Absolvovali improvizčních her a množství jednání však zaručuje, že se nikdo z účastníků nezalekne tíhy situace a s hrdě vztyčenou bradou bude udávat směr evropské debaty.

EVROPSKÉ OTĚŽE

Zocelení náročným drilem a vybaveni všemi potřebnými zbraněmi vstoupí evropští ministři do prostor Kongresového centra, připraveni převzít otěže unijní politiky. Osud tabákového průmyslu, množství žen ve vedení společností a kybernetická bezpečnost, to vše leží v jejich rukou, a je pouze na nich, jakým směrem se bude Evropa dále odvíjet.

JIŘÍ BRADA

Za podpory

ZAOSTŘENO NA

Baskická touha po nezávislosti

„Aldi luzeak, guztia ahaztu.“ Baskické přísloví praví, že „časem jsou všechny věci zapomenuty“. Toto přísloví se ovšem nevztahuje na baskickou separatistickou tendenci. Baskicko je nejmenší autonomní oblastí Španělska. Malá rozloha se ovšem neodráží v touze vystupovat v rámci Evropy jako nezávislý stát.

A autonomní společenství Baskicko leží na samém severovýchodě Španělska, jeho břehy omývá Biskajský záliv a nad jeho územím se tyčí horské hřbety Pyrenejí. Tvóří jej tři provincie – Álava, Vizcaya a Guipúzcoa. Baskicko bylo naposledy samostatným národním celkem v době království Navarra, které bylo v roce 1512 připojeno ke Španělsku. Ani po půl tisíciletí separatistická touha tohoto malého národa neutichá. Přes dlouhá léta útlaku si Baskové udrželi svébytnou kulturu a také výsostně zajímavý jazyk. Baskičtinu sice užívá jen zhruba tři čtvrtě milionu mluvčích, ale jde zřejmě o největší lingvistický oříšek dnešního světa. Jde o izolovaný jazyk, který nepatří do žádné jazykové rodiny a diametrálně se liší od jakéhokoli známého jazyka.

„NEJSEM ZE ŠPANĚLSKA“

Při mém studijním pobytu na univerzitě v andaluském Cádizu jsem potkala i několik Basků. Patřila mezi ně i Hiart, dvaadvacitiletá studentka medicíny ze San Sebastianu. Hned na úvod opravila můj omyl: „Já nejsem ze Španělska, ale z Baskicka.“ Po odpuštění tohoto faux pas pokračovala ve vyprávění: „Jsme Baskové a cítíme se být Baskové, máme jinou kulturu, tradice, jazyk a chceme takto žít, ne tak, jak si přejí jiní. Byli jsme řadu let pod španělskou a francouzskou nadvládou, které se snažily zničit náš národ bez příležitosti znovuobno-

vení naší svobody. Cítíme, že k tomu nemají právo, jelikož nejsou naší součástí, ale snaží se nás pouze využívat.“

Přes razanci, se kterou Hiart obhajuje separatistické snahy Baskicka, ovšem nesusouhlasí s násilnou cestou, kterou se vydala teroristická organizace ETA. Ta již od roku 1968 usiluje o vytvoření nezávislého

San Sebastian, významné město v Baskicku

bubblybasil.wordpress.com

baskického státu, který by se měl skládat z několika španělských a francouzských provincií. Za dobu svého boje připravila tato organizace o život přes 800 lidí. ETA již po několikáté oficiálně ukončila svou ozbrojenou činnost a vyzývá Francii a Španělsko k dialogu.

CHCEME REFERENDUM

Boj o samostatnost neutichá, což se projevovalo i během nedávných regionálních voleb, ve kterých baskičtí nacionalisté zaznamenali

nejlepší volební výsledek v historii. V této chvíli by pro Baskicko znamenalo ohromný úspěch povolení referenda. Takové referendum je ovšem dosti komplikovanou záležitostí, jež by mohla způsobit ústavní krizi. Problémem je, že španělská ústava nezná mechanismus pro udělení nezávislosti kterémukoliv ze svých regionů.

BASKICKO NEPUSTÍME

Španělský pohled na věc nabízí čtyřicetiletý student ekonomie Ricardo, podle něž vděčí Baskicko za svůj silný průmysl diktátoru Francovi, který tam převedl prostředky ve snaze utišit jejich touhu po ne-

závislosti. „Baskicko se nemůže odtrhnout, jelikož takový krok by mohl spustit separatistickou lavinu, která by mohla znamenat rozpad celého Španělska,“ upozorňuje na fakt, že Baskicko není jediným španělským regionem, který baží po nezávislosti (vzpomeňme na Katalánsko). „Je potřeba, abychom všichni táhli za jeden provaz a napomohli tak Španělsku vzkvétat,“ uzavírá Ricardo.

ZUZANA PROCHÁZKOVÁ

KOMENTÁŘ

Nepoliticky politický projekt

Tradiční, nebo jen stereotypní oděvy?

archiv

Je Pražský studentský summit politicky neutrální nebo ne? Představa, že by Summit nijak neovlivňoval naše politické přemýšlení, je naivní. To že se nám nikdo nesnaží aktivně předávat své politické názory, ještě neznamená, že nás naše setkání s ním politicky neovlivní.

Tentokrát se v této rubrice, kde se zabýváme ožehavými tématy, budeme věnovat samotnému Pražskému studentskému summitu a budeme se snažit najít něco nesamozřejmého tam, kde bychom to zřejmě ani nečekali.

APOLITICKÝ NEBO NEPOLITICKÝ

Pražský studentský summit je apolitický projekt, jeho organizátor - AMO - je zase nepolitická organizace. Pro vzdělávací projekt je apolitičnost velmi podstatná. Znamená to ale, že když se Summitu zúčastníte, tak vás nijak politicky neovlivní? Co je vlastně „politično“ v kontextu mezinárodních vztahů? Ať jsme se již v prvním čísle Chronicle zamýšleli nad vztahem USA a Asie, nebo hovořili o problematické historii Evropy, vždy jsme » pokračování na str. 13

» pokračování ze str. 12

cítili, že v nás mezinárodní systém (institute OSN, mezinárodní banky, nástroje řešení konfliktů) má své ústřední hráče, kterým vyhovuje, a jiné, kteří jej respektovat zkrátka musí.

Když pak zasednete v místnostech svých orgánů a začnete jednat, velmi brzy si uvědomíte, že „významné státy“ zastupují často zběhlí účastníci Summitu, kteří mají více zkušeností a prostředí jednacího sálu je jim přirozenější. Právě těmto delegátům se pak často daří udávat tón jednání, a často se ukazuje, že právě oni dokáží nejlépe prosadit svou „pravdu“. Platí to samozřejmě i opačně, silnější stát znamená více sebevědomí a tím pádem jistotu a přesvědčivost. Zeptejte se tak sami sebe, zda si netvoříte na politiku skutečných států alespoň trochu názor i podle toho, jak se musíte konfrontovat s jejich delegáty na Summitu.

VŠUDE SAMÝ STEREOTYP

Nesmíme zapomínat ani na stereotypy. Jistě si vzpomínáte na plamenný projev delegáta Kolumbie na čtvrtém přípravném setkání.

I když ho hodnotitelé tvrdě zkritizovali, alespoň nás pobavil. Mě však zarazilo cosi jiného. Ruku na srdce, kdo z nás je tak zkušený, že zná politiku Kolumbie detailněji? Ovšem po plenárním projevu kolumbijského delegáta každý odcházel o něco přesvědčenější, že je to země, která se svým postojem řadí spíš po bok států jako je Írán nebo Zimbabwe. Zkrátka šílených radikálů, s kterými se nedá příliš diskutovat, což ovšem vůbec není pravda!

Pokud tedy platí stereotypy o mezinárodní politice, má Summit spíše tendenci nás v nich utvrzovat než nám je vyvracet. Určitě by ale bylo scestné představovat si, jak předsednictvo orgánů pokoutně kuje pikle a wpisuje do backgroundů poznámky pod čarou, abyste se stavěli hned na tu či onu stranu v mezinárodní politice. Vtip je ale právě v tom, že politicky na vás může leccos působit, aniž by o to někdo aktivně usiloval.

KRITICKÉ MYŠLENÍ

Jediným způsobem, jak překonat tento problém, je zachovávat si kritické myšlení.

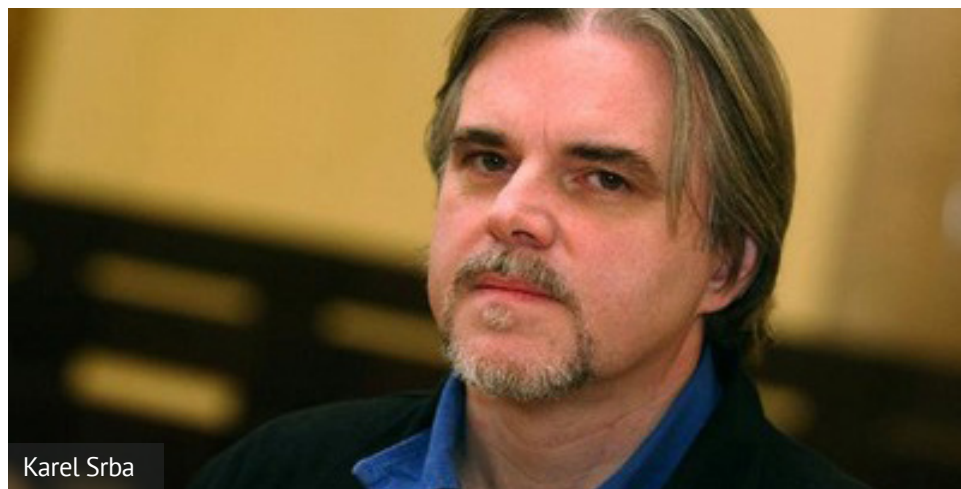
Je snadné poddat se stereotypu o vašem státu – jako Čína být neústupný a asertivní, jako Írán zase mít plamenné, leč zcela nekonstruktivní projevy. Někdy můžete mít pravdu, ale většinou děláte státu, který zastupujete ve skutečnosti medvědí službu. Navíc se vyplácí pečlivě sledovat a poslouchat ostatní delegáty a členy předsednictva. I oni mohou někdy jen dotvářet příběh, do kterého si společnost ten daný stát zasazuje.

Konec konců dobrým způsobem, jak si všimnout věcí, které všichni za samozřejmé považují, ale které vůbec samozřejmé nejsou, je připomenout si citát: „Kdo nesouhlasí, vidí všechno jako politické.“ Představte si například, že jste jedním z venezuelských občanů, kteří přišli uctít památku kontroverzního vládcce Huga Cháveze a s tím na paměti sledujete, jak vypadají jednání na Summitu. Možná si uvědomíte, že mnoho z toho co my považujeme za dané a přirozené, je přitom také jen politickým názorem, který jen v danou chvíli v naší společnosti převažuje.

MATOUŠ HRUŠKA

VELKÉ KAUZY ŽURNALISTIKY

Dvě stě tisíc za život novinářky

Karel Srba

Když 9. července 2002 na vimperskou policejní stanici přišel muž a oznámil, že dostal za úkol zabít investigativní novinářku Sabinu Slonkovou, zůstali policisté nejspíše jen nevěřícně zírat. Vraždy novinářů se v Evropě dějí snad jen v Rusku a na Ukrajině. Kdo, a hlavně proč, chtěl připravit o život reportérku MF Dnes?

Karel Rziepel, známý ve vimperském podsvětí jako Citron, na policii vypověděl, že byl najat na vraždu Sabinu Slonkové. Tu měl spáchat 10. července a dostat za ni dvě stě tisíc korun. Na policii tedy přišel o pouhý den dřív, než měl novináře vpálit kulku do hlavy. Smrt Slonkové si objednal Karel Srba, generální sekretář exministra zahraničních věcí Jana Kavana. Na plánování vraždy se spolu s ním podílela ještě Eva Tomšovicová a dva drobní zloději z Prachaticka.

OD CITRONA K SRBOVI

Policie okamžitě o situaci informovala Slonkovou a skryla ji na neznámém místě. Musela se ukrývat téměř dva týdny, dokud nebyli všichni podezřelí ve vazbě. Karel Rziepel policii prozradil, že jej na provedení vraždy najal vimperský podnikatel Michal Novotný. Tomu poté pod policejním dozorem oznámil, že Slonkovou zabil a policie jen čekala, komu Novotný předá zprávu dál. Zjistilo se, že Karel Srba si vraždu objednal u Evy Tomšovicové,

kteřá na ni najala právě Michala Novotného a Petra Volfa. Důvodem, proč se chtěl Srba Slonkové zbavit, byla řada článků, ve kterých Slonková s kolegou Jiřím Kubíkem proprali Srbovy aféry z Ministerstva zahraničí – například nevýhodný pronájem hotelu Český sen v Moskvě – a Srbovy majetkové poměry, které ani zdaleka neodpovídaly platu ministerského úředníka.

ŠEST I OSM LET JE MÁLO

Všichni kromě Srby se policii doznali, přičemž ale tvrdili, že ve skutečnosti smrt Sabinu Slonkové nechtěli. Srba naopak jakoukoliv spojitost s plánováním vraždy odmítal. Krajský soud v Českých Budějovicích vynesl rozsudek koncem června 2003. Karla Srbu odsoudil na osm let, Evu Tomšovicovou a Michala Novotného na šest let, Petra Volfa na roky čtyři. Nejvyšší státní zástupkyně však považovala tresty za neúměrně nízké a odvolala se. Po několika neúspěšných pokusech pražský vrchní soud v prosinci 2006 definitivně prodloužil Srbovi, Tomšovicové a Novotnému trest na 12 let.

OSM LET NAKONEC STAČÍ

V září 2010, zhruba osm let od počátku případu, byl Karel Srba podmíněčně propuštěn. Podle psychologa pobyt ve vězení někdejšího vysokého státního úředníka změnil a jeho nebezpečnost pro společnost je minimální. Zbývá jen doufat, že ne jen do doby, kdy o něm Sabina Slonková napíše další nelichotivý článek.

LAURA HAVLOVÁ

LETEM SVĚTEM

Nedlouhá cesta ze Summitu k reálnému jednání

Ústředí OSN v New Yorku

bgoyouthdelegate.org

Pro mnoho delegátů je stáž v OSN vzdáleným snem. Práce ve skutečné organizaci je přitom často dostupnější, než si myslíte. S trochou štěstí se můžete dostat i do sídla OSN v New Yorku.

Během svého působení v Pražském studentském summitu jsem jako delegát začínal v Modelu NATO a po maturitě se na dva roky přesunul k simulovanému jednání Rady EU. Teprve v následujícím ročníku jsem se podíval do Modelu nejstaršího a největšího. Jako novopečený člen sekretariátu, pevně usazený v redakční židli Chronicle, jsem byl dodatečně povolán, abych rozšířil řady předsednictva právě vzniknuvšího UNEP. Vlastně se dá říci, že v jsem se Modelu OSN ocitl náhodou.

Možná je proto poněkud paradoxní, že tento článek píšu ve svém pokoji na Stálé misi České republiky při OSN v New Yorku. Užívám si volného sobotního podvečera po třech náročných týdnech nabitých jednáními. Jako stážista totiž doprovázím diplomaty téměř všude. Ale pojďme popořadě.

NAJÍT SI SVOU CESTU

Ať už sdílím jakékoli výhrady k českému vysokému školství, Právnické fakultě UK budu vždy vděčný za dvě věci. Jednak, že ve mně její vyučující podnítili zájem o mezinárodní právo veřejné, ve kterém jsem se „našel“. Jednak, že mi ukázala širokou paletu možností k seberealizaci. Aktivní student, který není líný se po existujících možnostech patřičně poohlížet, a který od prvního ročníku nepracuje na plný úvazek v advokátní kanceláři, si z nabídky nepochybně vybere. Moje cesta vedla přes lidskoprávní seminář ke stáži na Ministerstvu zahraničních věcí a přes tuto stáž o rok a půl později za oceán.

Jednání o stáži byla vzhledem ke všudypřítomným personálním změnám na ministerstvu občas velmi frustrující. Mám

dokonce podezření, že bez zásahu shůry, zosobněného v kolegyni ze školy i Summitu Adéle, která na Stálé misi působila přede mnou, bych zde vůbec nemusel být. Trocha štěstí zkrátka bývá vedle potřebných zkušeností a kontaktů důležitou ingrediencí.

PRÁCE JE VŽDY DOST

Na Stálé misi ČR při OSN v New Yorku působí přibližně deset diplomatů, kterým je k dispozici čtyři až pět stážistů. Objem i typ práce závisí na tom, kterému konkrétnímu diplomatu se stážista zodpovídá. Například moje agenda se týká lidských práv a sociálních věcí a práce v této oblasti je vždy dost. Nejvíce času zaberou návštěvy jednání orgánů, v mém případě zejména dvou pracovních komisí ECOSOC – Commission on the Status of Women (CSW) a Commission on Social Development (CSocD) – a čas od času také Rady bezpečnosti, UNICEF a dalších. HRC sídlí v Ženevě a UNEP v Nairobi, takže činnost dalších orgánů zastoupených v Modelu OSN mohu sledovat jen zpozzdálí.

O průběhu konkrétních jednání na půdě OSN vás, vážené delegátky a vážení delegáti, budu mít možnost informovat v některém z následujících čísel Chronicle. Jedno vám ale prozradím. Vězte, že skutečná zasedání OSN nejsou těm vašim simulovaným vůbec nepodobná.

TOMÁŠ JUNGWIRTH

NA OKRAJI SVĚTA

Magadan – ruský Dálný východ

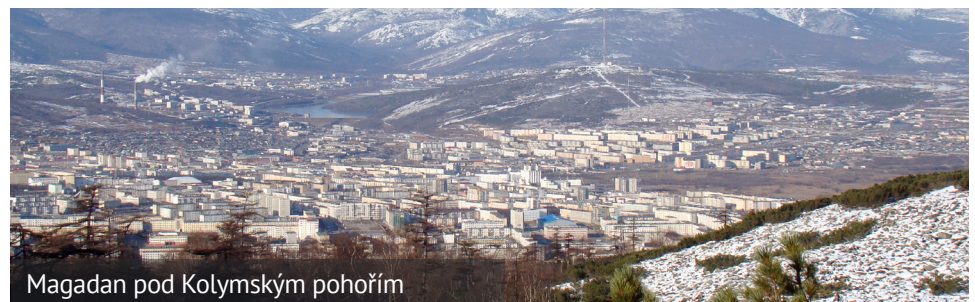
Rusko je rozlehlou a mimořádně různorodou zemí. Od baltského pobřeží přes mrazivé sibiřské pláně až po vlhké pacifické pobřeží, kde žijí v amurských lesích tygři ussurijské. Podívejme se na město, které leží na úplném severovýchodě Ruska.

Dnes v přístavním městě na pobřeží Ochotského moře žije necelých sto tisíc obyvatel. To je ale velký propad oproti „dobrým sovětským časům“ – vždyť ještě v roce 1989 v Magadanu žilo přes 150 tisíc lidí.

TRESTANECKÁ KOLONIE

Město bylo založeno v roce 1929, kdy sověští vůdcové usoudili, že subarktická horská oblast (kde v lednu padají teploty k minus 40 stupňům a v létě rtuť teploměru málokdy vystoupá nad patnáct) bude vhodná pro zbudování nechvalně proslulých gulagů – pracovních, či mnohem spíše koncentračních táborů pro ty, kteří se znelibili komunistickému režimu. Od 30. do 50. let se zde intenzivně těžily nerostné suroviny, zejména zlato. Na těžbě pracovali tisíce politických vězňů z přibližně osmdesáti gulagů v okolí.

Magadan sloužil jako přístav, odkud se vytěžené zlato vyváželo.

Magadan pod Kolymským pohořím

commons.wikimedia.org

DOPRAVNÍ NEDOSTUPNOST

Nejbližším velkým městem je čtvrtmilionový Jakutsk, ovšem blízkost je v Rusku velice relativním pojmem. Téměř dvoutisícovou vzdálenost překonává Kolymská dálnice, stavěná od 30. let až do poloviny let sedmdesátých.

tých. „Dálnice“ je tvořena hlínou, kamením, šterkem a na několika desítkách kilometrů též asfaltem. Vlivem extrémních teplotních výkyvů je ve velmi špatném stavu. Přestože byla před několika lety vybudována nová dálnice, která již snese přísnější měřítka, hlavním osobním dopravním prostředkem do Magadanu zůstává letadlo a průmyslové

výrobky se vyvážejí po moři. Stará cesta, vybudovaná vězni z gulagů (někdy nazývaná „Cesta kostí“), tak zůstává spíše turistickým cílem pro motorkáře.

KRISTIÁN LÉKO

Top partneři

Generální partner
Modelu OSN

Hlavní partner
Modelu OSN

Hlavní partner Modelu NATO

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Model NATO is co-sponsored by
the North Atlantic Treaty Organization

Hlavní partner Modelu EU

Partner konference

Univerzitní
partner

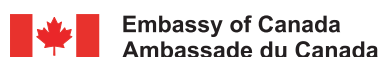
Partner zahájení

Partner jednání

Partneři Modelů

Mediální partneři

Hlavní mediální partner

Hlavní mediální partner

Partner Chronicle

Za podpory

**Asociace
pro mezinárodní
otázky**
Association
for International
Affairs